

UKÁZKY BÁSNÍ

Šiju, šiju si **botičky**
do sucha i do **vodičky**:
svit', měsíčku, **svit'**,
ať mi šije **nit'**.

epizeuxis
aabb

(Karel Jaromír Erben: Kytice)

E
nevím, k čemu bych tě přirovna**l**
Tři linky táhlý tón tvůj zazní**vá**
Telegrafistce někdo lásku lha**l**?
Tři linky každá stejně pravdivá**á**

anafora
abab

(Vítězslav Nezval: Abeceda)

Už to žito na souvrati,
vlní se a v slunci zlatí;) **v**
vln se, vln se, žitko, zlaté, **v**
čekali jsme dlouho na tě. **v**

epizeuxis
aabb

(Josef Václav Sládek: Selské písně a české znělky)

Jak jsem, olše, měl vás rád **v**
v podvečerní, vonný chlad, **v**
nad vodou, když schýlen sám, **v**
stín váš chvěl se sem a tam. **v**

inverze
aabb

(Antonín Sova: Květy intimních nálad)

Zemřela matka a do hrobu dána, **a**
siroty po ní zůstaly; **a**
i přicházely každičkého rána **a**
a matičku svou hledaly. **a**

abab

(Karel Jaromír Erben: Kytice)

Někdo se bojí vlastní ženy
A někdo třeba upíra
Někdo je v přítmi vyděšený
Ve tmě už téměř umírá

metafora
abab
anafora

(Jan Burian: Zubař)

Král Karel s Buškem z Vilhartic
teď zasedli si k dubovému stolu –
ti dva už pili mnohou číši spolu
a zapěli si z plných plic.

abba

(Jan Neruda: Balady a romance)

Té, která byla raněna
a sežehnuta bleskem krásy,
básnířky, která vplétala si
krvavé trní do jména.

abba

(Jaroslav Seifert: Píseň o Viktorce)

Beruško,
půjč mi jednu tečku!
Třeba tu,
co máš na zadečku.

abcb

(Jiří Žáček: Říkanka pro berušku)

Jenž čeká, zdali víno jeho
se do brázd vyschlých rozleje,
na snivých květech v jiných světech
zda zavěsí své krupěje.

inverze
abba
vnitřní rým

(František Gellner: Po nás ať přijde potopa)

DOPLŇTE TROPY A FIGURY

Po dvoře chodí vítr	personifikace
Ta zase vypadá!	ironie
Věřím v nenávist na 1. pohled	sarkasmus
Já snad umřu smíchy	hyperbola
Celá vesnice byla na nohou	synekdocha
Dělá do novin	metonymie
Poslouchá Mozarta	metonymie
Odešel do věčných lovišť	eufemismus
Zdravý nemocný	oxymoron
Pojď si proň, ty Polednice	apostrofa
Na nebi se rozzářily diamanty	metafora
Piják nezachytitelných odstínů, piják světel potopených do stínů	anafora
V zimě příroda spí	personifikace
Neviděl jsem tě celou věčnost	hyperbola
Krvavá růže	epiteton
Hoj ty Štědrý večere	apostrofa
Sál rázem ztichl	synekdocha
Je alternativně inteligentní	eufemismus
A lampa ještě svítila, A lampa ještě hořela	anafora
Čistá špína	oxymoron
Zub času se na něm podepsal	metafora